РОЛЬ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Мікуліна М.О., к.е.н., доцент кафедри «Експлуатації техніки»
Поливаний А.Д., студ. 3 курсу ІТФ, спец. «Транспортні технології»

Сучасне суспільство характеризується інтенсивними комунікаційними процесами. Без обміну речовиною і енергією немислиме існування економіки.

Інформаційні технології багато в чому визначають науково-технічний потенціал суспільства, формують новий життєвий стиль. Проте всі процеси руху в часі і просторі речовини, енергії і інформації є вторинними по відношенню до процессу переміщення людей. Переміщення людей в просторі є життєво необхідною біологічною функцією організму і здійснюється завдяки наявності у людини опорно-рухового апарату. Суспільне середовище зумовлює необхідність переміщення людей в просторі як функцію їх соціальної поведінки, стимулює прогресивне розширення доступних територій і швидкості пересування. Вже на ранніх етапах розвитку людини суспільні відносини вимагали об'єднання людей в часі і просторі для ефективного здійснення процесів виробництва, споживання матеріальних і культурних цінностей, науковою, суспільно-політичною, військовою, учбовою і іншій діяльності. Так виникли населені пункти. З часом територіальне розширення населених пунктів вступило в суперечність з необхідністю швидкого переміщення людей від місця мешкання до місця тимчасового перебування. Вирішення цього протиріччя забезпечив міський пасажирський транспорт.

Пасажирське повідомлення між окремими населеними пунктами постійно розвивалося. Посилення транспортних і економічних зв'язків між сусідніми населеними пунктами привело до виникнення крупніших співтовариств, що сформувалися в окремі регіони і держави. Міжрегіонами і державами також розвивалися транспортні зв'язки.

Транспорт (від латин. *Transporto* — переміщаю) — народно-господарський комплекс, що здійснює перевезення людей і вантажів. По об'єкту перевезення розрізняють транспорт пасажирський і вантажний. Пасажирський транспорт — частина єдиної транспортної системи. Сучасний пасажирський транспорт забезпечує перевезення людей, їх ручної поклажі і багажу в різних видах повідомлення. Перевезення людей можуть здійснюватися як на професійній основі, так і самостійно громадянами в особистих (побутових) цілях. Ми розглядатимемо пасажирські перевезення на професійній основі. Такі перевезення можуть бути комерційними і некомерційними. Комерційні перевезення виконуються перевізником з метою отримання економічного результату (вигоди) і підрозділяються на перевезення транспортом загального користування і технологічні перевезення. Некомерційні перевезення виконуються громадянами з метою задоволення особистих (побутових) потреб, а також рганізаціями на користь державної або муніципальної служби (перевезення військовослужбовців, міліціонерів, чиновників і т.д.). По середовищу, використовуваному для руху, і технічній основі пасажирський транспорт підрозділяють на наземний, водний, повітрям, а також транспорт, що використовує штучно створене середовище. Автомобільний транспорт як один з видів наземного транспорту набув найбільшого поширення і займає провідне положення в перевезеннях пасажирів. У містах також широко використовується міський електричний транспорт. Транспортні засоби (пересувний склад) автомобільного транспорту включають автомобілі різного призначення, причепи до них і мотоцикли. За призначенням комерційні автомобілі підрозділяють на пасажирські (легкові автомобілі і автобуси), вантажні (розрізняються за типом кузова) і спеціальні (розрізняються за функціональною ознакою: пожежники, майстерні, автокрани і ін.). Пасажирські автомобілі переважаютьу складіав томобільного парку. Економічна і соціальна роль пасажирського транспорту полягає в наданні послуг з перевезення пасажирів, їх ручної поклажі і багажу шляхом задоволення потреби людей в перевезеннях. Пасажирський транспорт відноситься до сфери послуг населенню (а не до виробничої сфери, як помилково вказано у ряді старих літературних джерел).

Список літератури

1. Поливаний А.Д., Мікуліна М.О. Логістична концепція транспортних підприємств// Матеріали Всеукраїнської студентської науковій конференції (11-15 листопада 2019 р.).– Суми, 2019. С.270

2. Мікуліна М.О. Транспортна рухливість населення // Матеріали Всеукраїнської студентської науковій конференції (11-15 листопада 2019 р.).– Суми, 2019. С.284

3.Мікуліна М.О., Богуславська В.С., Поливаний А.Д. Міжнародні аспекти транспортної логістики. Збірник тез по матеріалах міжнародної науково-практичної конференції “Автомобільний транспорт в аграрному секторі: проектування, дизайн та технологічна експлуатація” (8 грудня 2020 року, м. Харків): науковий збірник Харківський національний технічний університет сільського господарства ім.. П.Василенка ХАРКІВ, Україна. Харків, 2020. С. 20-23